

Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa

SYTUACJA PODAŻOWO-POPYTOWA I CENOWA NA RYNKU WIEPRZOWINY

**Biuro Analiz i Strategii
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
luty 2021**

Spis treści

1. PRODUKCJA ŻYWCA WIEPRZOWEGO NA ŚWIECIE	3
2. POGŁOWIE ŚWIŃ I PRODUKCJA ŻYWCA WIEPRZOWEGO W UE	3
3. POGŁOWIE I PRODUKCJA ŻYWCA WIEPRZOWEGO W POLSCE	4
4. HANDEL UE WIEPRZOWINĄ Z KRAJAMI TRZECIMI	6
5. POLSKI HANDEL ZAGRANICZNY WIEPRZOWINĄ	6
5.1. EKSPORT	6
5.2. IMPORT	8
6. SYTUACJA CENOWA	10

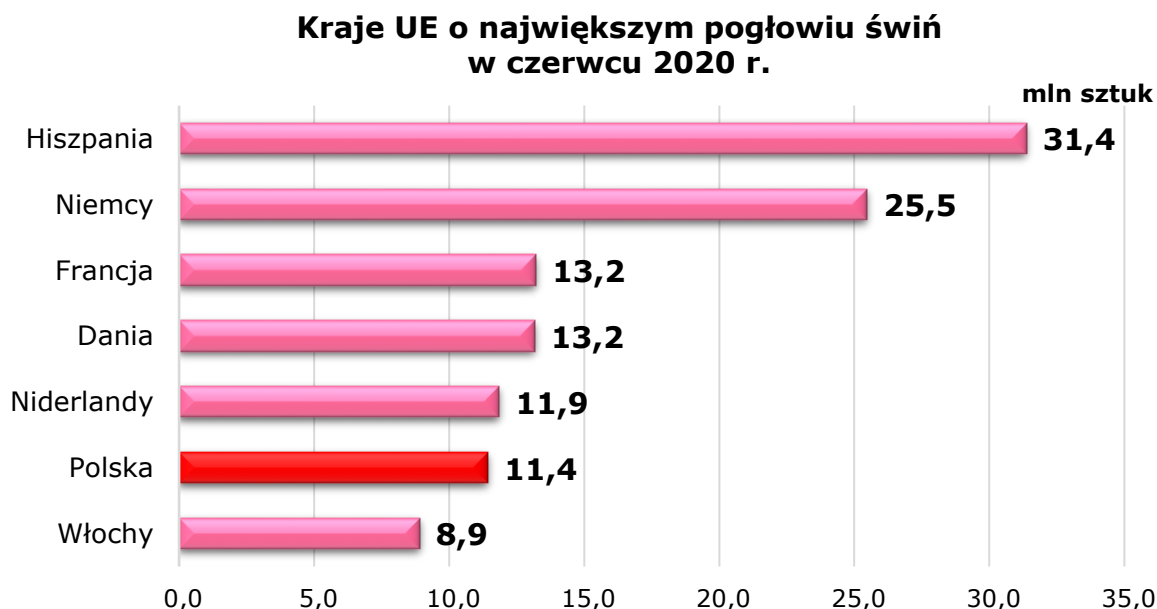
1. PRODUKCJA ŻYWCA WIEPRZOWEGO NA ŚWIECIE

W 2020 r. (szacunek Departamentu Rolnictwa Stanów Zjednoczonych, opublikowany w styczniu 2021 r.) globalna produkcja wieprzowiny zmniejszyła się o 4%, do 97,8 mln ton. Spadek był wynikiem m.in. mniejszej produkcji w Chinach – największego światowego producenta wieprzowiny. Szacuje się, że na rynku chińskim produkcja wieprzowiny w 2020 r. wyniosła 38 mln ton i była o 10,7% mniejsza niż w 2019 r. Mniejszą produkcję odnotowano również w UE-27 (o 0,5%). Spadku produkcji w ww. krajach nie zrekompensował jej wzrost w USA (2,4%), Brazylii (o 3,8%) i Kanadzie (o 4,3%)¹.

W 2021 r. (wg prognozy USDA) globalna produkcja wieprzowiny może wzrosnąć o 6%, do 103,8 mln ton, do czego przyczyni się przede wszystkim zwiększenie produkcji w Chinach (o 15,5%).

2. POGŁOWIE ŚWIŃ I PRODUKCJA ŻYWCA WIEPRZOWEGO W UE

Na podstawie informacji uzyskanych z 12 krajów członkowskich² w czerwcu 2020 r. odnotowano 1,2% wzrost pogłowia świń w UE. Wśród liczących się unijnych producentów wieprzowiny wzrost pogłowia nastąpił w Hiszpanii (o 3,0%), Danii (o 4,9%) i Polsce (o 6,0%), a spadek w Niemczech (o 1,8%), Niderlandach (o 2,9%) i nieznaczny we Francji (o 0,2%).

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych EUROSTAT.

¹ *Livestock and Poultry: World Markets and Trade*, USDA FAS, 12 January 2021.

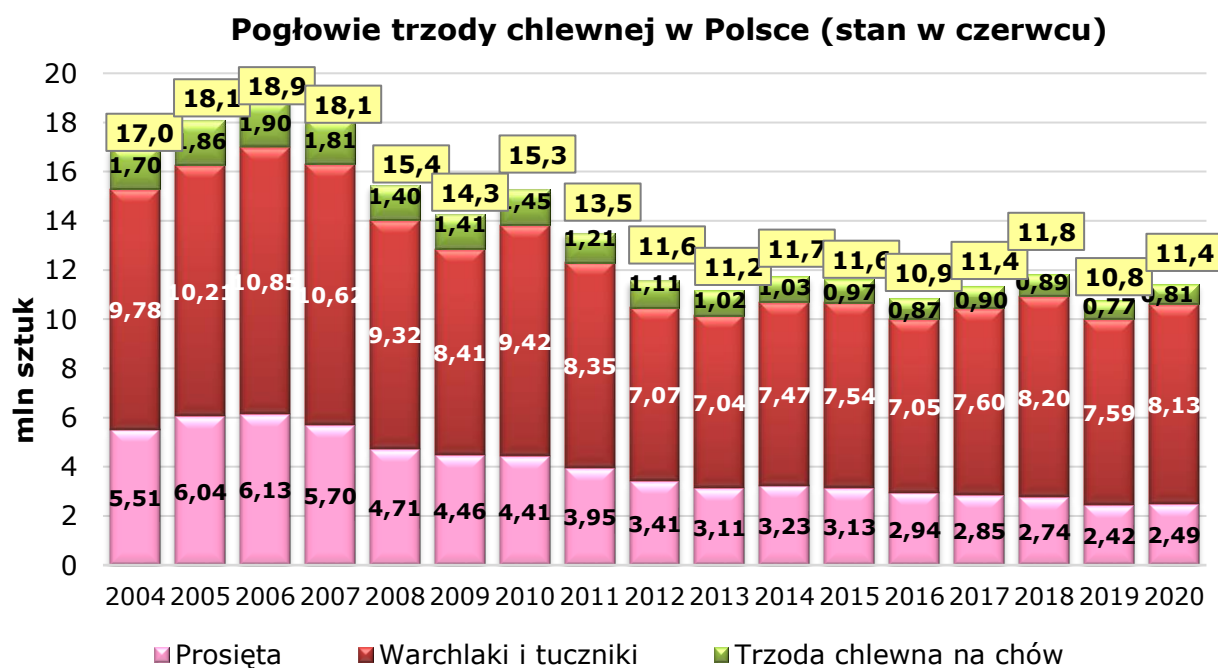
² Austria, Belgia, Francja, Dania, Niemcy, Irlandia, Włochy, Niderlandy, Polska, Rumunia, Hiszpania, Szwecja.

Według krótkoterminowej prognozy Komisji Europejskiej w 2020 r. w UE-27 nastąpił spadek produkcji o 0,5%, do 22,9 mln ton³.

3. POGŁOWIE I PRODUKCJA ŻYWCA WIEPRZOWEGO W POLSCE

Polska, ze względu na długą tradycję w hodowli oraz chowie trzody chlewnej, zajmuje szóste miejsce pod względem liczebności pogłowia w UE, po Hiszpanii, Niemczech, Francji, Danii i Niderlandach.

W czerwcu 2020 r. pogłowie trzody chlewnej w Polsce wzrosło o 6% rok do roku, i liczyło 11 433 tys. sztuk. Wzrost odnotowano we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych, największy w grupie warchlaków – o 8,8%. Liczebność trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej zwiększyła się o 5,4%, w tym loch – o 5,3%, a loch prośnych – o 3,7%. Pogłowie tuczników wzrosło o 5,9% (r/r), a prosiąt – o 3,0%⁴.

Liczby umieszczone nad poszczególnymi słupkami dotyczą pogłowia trzody chlewnej ogółem.

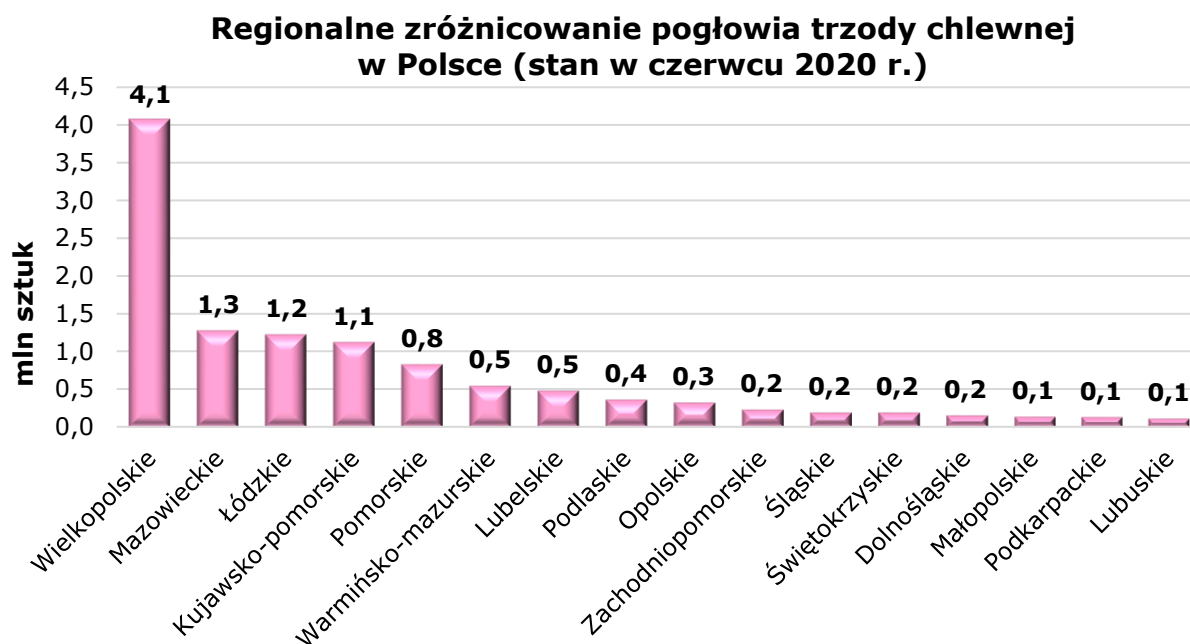
Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Największy udział w pogłowie świń miały województwa: wielkopolskie (35,6%), mazowieckie (11,2%), łódzkie (10,7%) i kujawsko-pomorskie (9,8%). Wzrost

³ Short-term Outlook for EU Agricultural Markets in 2020, Autumn 2020.

⁴ Pogłowie świń według stanu w czerwcu 2020 r., Informacje sygnałowe GUS, 15.09.2020 r.

liczebności pogłowia nastąpił w dwunastu województwach, w tym również w województwach o największej koncentracji trzody chlewnej, tj. w woj. wielkopolskim – o 3,9%, mazowieckim – o 14,9%, łódzkim – o 9,6% i kujawsko-pomorskim – o 5,8%. Spadek liczebności trzody chlewnej odnotowano w czterech województwach o najmniejszym udziale w pogłowie (1-2%), tj. w woj. dolnośląskim, lubuskim, śląskim i zachodniopomorskim.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Wzrost pogłowia świń, a zwłaszcza loch prośnych, jest czynnikiem wpływającym pro wzrostowo na poziom produkcji wieprzowiny. W okresie styczeń–listopad 2020 r. (dane GUS) wielkość ubojów żywca wieprzowego (w wadze poubojowej) w Polsce była o 1% mniejsza niż przed rokiem. Wpływ na to miały m.in. przejściowe problemy logistyczne i ograniczenia wprowadzone w ubojniach na skutek pandemii koronawirusa na początku 2020 r. Szacuje się, że w 2020 r. produkcja żywca wieprzowego prawdopodobnie wyniosła 2,4 mln ton (1,9 mln ton wbc.) i była o 1% większa niż 2019 r.

Rozwój produkcji trzody chlewnej w 2021 r. będzie uzależniony m.in. od poziomu cen skupu trzody chlewnej oraz cen zbóż i pasz, które decydują o opłacalności chowu. Wpływ na ewentualne ograniczenie hodowli świń w kraju będzie miało również rozprzestrzenianie się wirusa ASF. Jednocześnie rozwój ASF u największych unijnych producentów może skutkować problemami ze zbytem unijnej wieprzowiny do krajów trzecich, co będzie wiązało się z powstaniem nadwyżki podaży.

4. HANDEL UE WIEPRZOWINĄ Z KRAJAMI TRZECIMI

W okresie styczeń–październik 2020 r. z UE-27 wyeksportowano 5,1 mln ton produktów wieprzowych (w ekwiwalencie tusz), o 12% więcej niż przed rokiem. Tradycyjnie największy wolumen skierowano do Chin, które zakupiły ponad połowę (2,7 mln ton) wyeksportowanej w tym okresie wieprzowiny. Znaczący był również eksport wieprzowiny do Wielkiej Brytanii (712 tys. ton), Japonii (301 tys. ton), Hongkongu (215 tys. ton) i Korei Południowej (165 tys. ton).

Pomimo utrzymującego się popytu na wieprzowinę ze strony krajów azjatyckich, wykrycie ognisk ASF u dzików na terenie Niemiec we wrześniu 2020 r. spowodowało natychmiastowe ograniczenia handlowe w eksporcie niemieckiej wieprzowiny do kluczowych partnerów, tj.: do Chin, Korei Południowej i Japonii. W konsekwencji Komisja Europejska oszacowała, że w 2020 r. eksport asortymentu wieprzowego z UE-27 do krajów trzecich mógł być tylko o 2% większy niż w 2019 r.⁵

W 2020 r. import wieprzowiny na rynek UE był dużo mniejszy niż w roku 2019. W okresie styczeń–październik 2020 r. kraje członkowskie zaimportowały łącznie 169 tys. ton produktów wieprzowych (w ekwiwalencie tusz), o 9% mniej niż w analogicznym okresie 2019 r.

W prognozie przedstawionej przez Komisję Europejską w całym 2020 r. import produktów wieprzowych do UE-27 mógł być o 8% mniejszy niż w roku 2019. Spadek dostaw asortymentu wieprzowego do krajów UE prawdopodobnie wynikał z nadwyżki podaży na rynku unijnym, powstałej na skutek wstrzymania eksportu niemieckiej wieprzowiny do Chin oraz z przewidywanego na 2020 r. zmniejszenia spożycia wieprzowiny w UE.

5. POLSKI HANDEL ZAGRANICZNY WIEPRZOWINĄ⁶

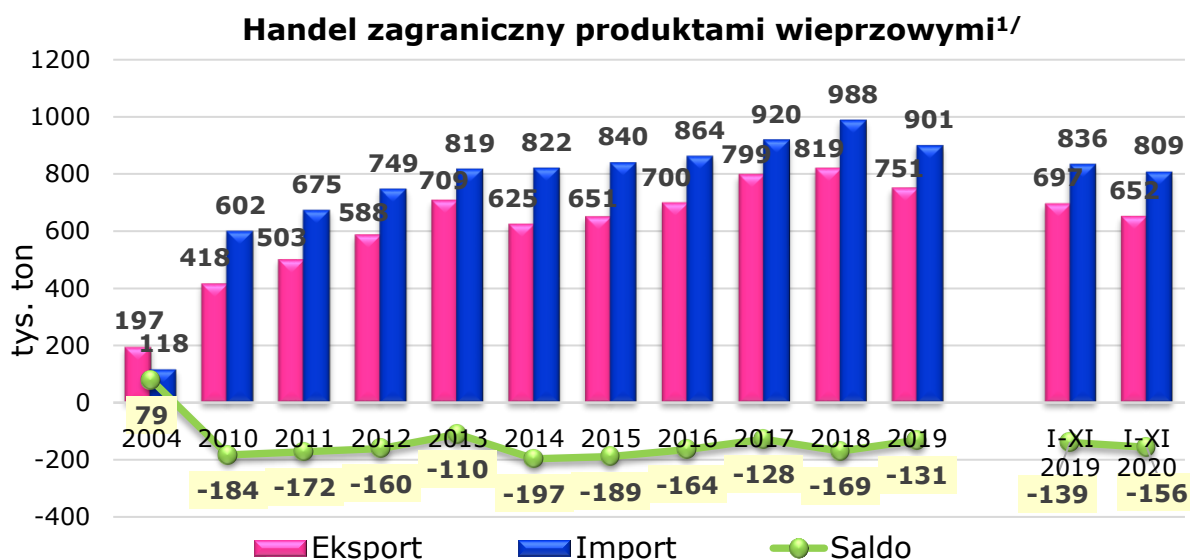
5.1. EKSPORT

Polska pod względem wolumenu jest piątym unijnym eksporterem wieprzowiny poza obszar celny UE, ale większa część (około 77%) eksportowanego asortymentu wieprzowego znajduje nabywców przede wszystkim w krajach Unii

⁵ Prognoza eksportu i importu w UE-27 na 2020 r. na podstawie *Short-term Outlook for EU Agricultural Markets in 2020*, Autumn 2020.

⁶ Wyniki polskiego handlu zagranicznego asortymentem wieprzowym dotyczą świń gatunków domowych i produktów z tych zwierząt, tj. wybranych towarów z pozycji CN: 0103, 0203, 0209, 1601, 1602 oraz 0210 i zostały obliczone przez analityków Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów (za 2020 r. dane wstępne). Wyniki te obejmują wymianę z państwami UE i krajami trzecimi. Wolumen przedstawiono w ekwiwalencie tusz.

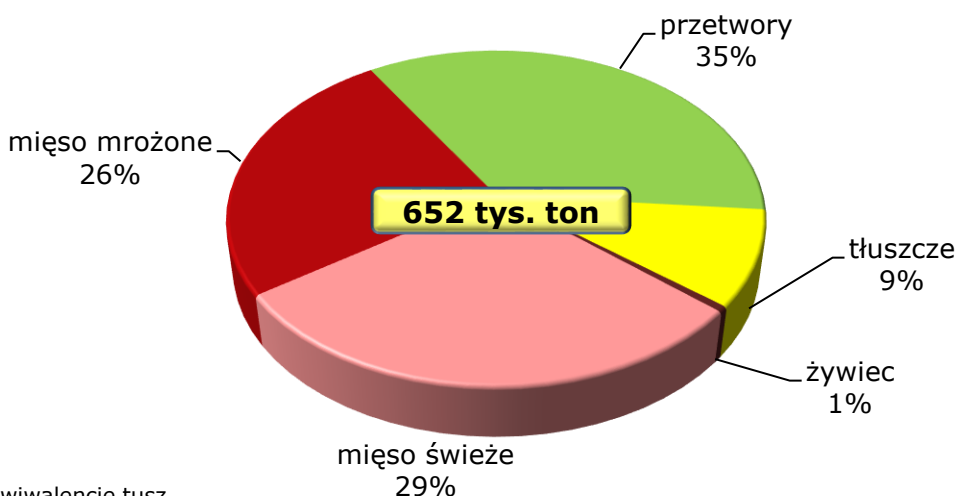
Europejskiej. W okresie jedenastu miesięcy 2020 r. z Polski wyeksportowano 652 tys. ton żywca, mięsa, przetworów i tłuszczów wieprzowych (w ekwiwalencie tusz), o 6% mniej niż przed rokiem. Przychody uzyskane ze sprzedaży zagranicznej asortymentu wieprzowego wzrosły o 2%, do 1,5 mld EUR (6,6 mld zł), z uwagi na wyższy poziom średnich cen transakcyjnych niż w analogicznym okresie 2019 r.

^{1/} Handel zagraniczny żywcem, mięsem, tłuszczami i przetworami wieprzowymi w ekwiwalencie tusz.
Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, za 2020 rok - dane wstępne.

Podobnie jak w latach ubiegłych w strukturze asortymentowej eksportu produktów wieprzowych z Polski dominowało mięso świeże i mrożone (55%).

Struktura asortymentowa eksportu produktów wieprzowych* w okresie I-XI 2020 r.

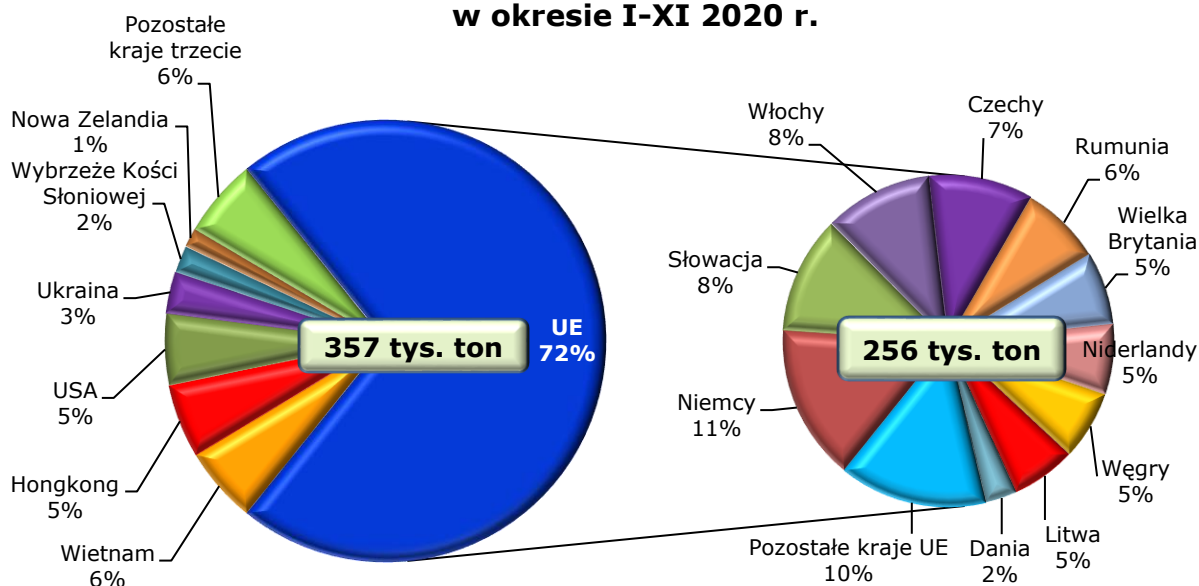

* w ekwiwalencie tusz
Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

W okresie styczeń–listopad 2020 r. za granicę sprzedano 357 tys. ton mięsa wieprzowego (w wadze produktu), o 15% mniej niż przed rokiem. Mięso wywożono głównie do krajów UE, m.in.: do Niemiec (39 tys. ton – 11%), na Słowację i do Włoch (odpowiednio 29 tys. ton i 27 tys. ton – po 8%) oraz do Czech (26 tys. ton – 7%). Odbiorcami spoza UE były m.in.: Wietnam (20 tys. ton – 6%), Hongkong i USA (po 19 tys. ton – po 5%).

**Kierunki eksportu mięsa wieprzowego* z Polski
w okresie I-XI 2020 r.**

* kod CN 0203

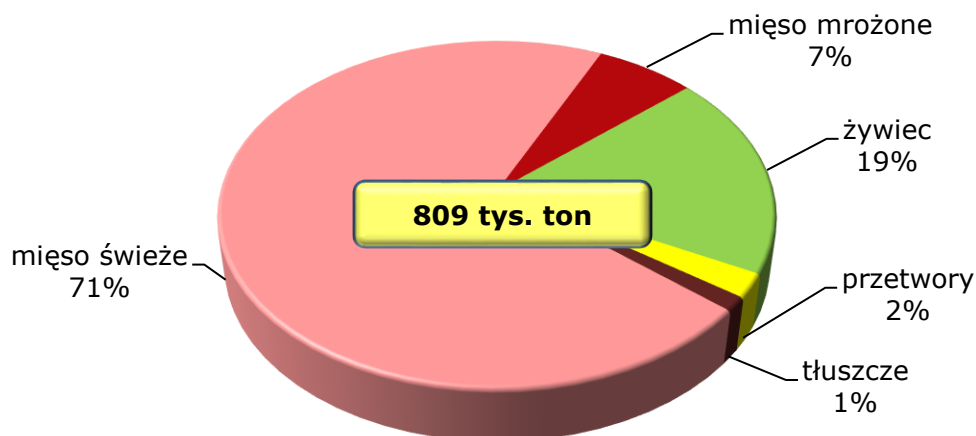
Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

5.2. IMPORT

W okresie styczeń–listopad 2020 r. do Polski zaimportowano 809 tys. ton żywca, mięsa, tłuszczów i przetworów wieprzowych (w ekwiwalencie tusz), o 3% mniej niż w tym samym okresie 2019 r. Wydatki poniesione na zakup tego asortymentu były o 6% mniejsze niż przed rokiem i wyniosły 1,8 mld euro (7,7 mld zł).

**Struktura asortymentowa importu produktów
wieprzowych* w okresie I-XI 2020 r.**

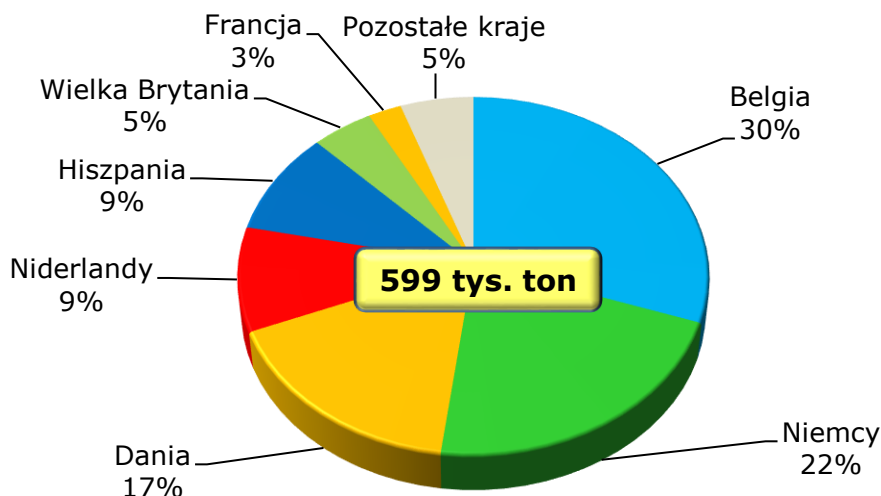

* w ekwiwalencie tusz

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Przedmiotem importu było głównie mięso świeże i mrożone (łącznie 78% wolumenu), którego przywieziono 599 tys. ton (w wadze produktu), o 2% mniej niż przed rokiem. Wydatki na zakup tego asortymentu wyniosły 1,3 mld EUR i były o 6% niższe. Mięso wieprzowe sprowadzano z krajów UE, m.in. z: Belgii (30% – 181 tys. ton), Niemiec (22% – 131 tys. ton), Danii (17% – 101 tys. ton), Niderlandów i Hiszpanii (po 9% – po około 56 tys. ton).

**Import mięsa wieprzowego* do Polski
w okresie I-XI 2020 r.**

* kod CN 0203

Import według kraju wysyłki.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

W okresie jedenastu miesięcy 2020 r. do Polski zaimportowano 6,3 mln sztuk trzody chlewnej, o 3% mniej niż przed rokiem. Zdecydowaną większość w imporcie (ponad 90%) stanowiły świnie o masie do 50 kg, tj. trzoda chlewna do tuczu. W okresie jedenastu miesięcy 2020 r. do Polski przywieziono 5 782 tys. sztuk świń o masie mniejszej niż 50 kg wobec 5 861 tys. sztuk przed rokiem (spadek o 1%).

W okresie styczeń–listopad 2020 r. głównym dostawcą do Polski świń o masie mniejszej niż 50 kg była Dania (91% udziału w imporcie, 5,3 mln sztuk). Niewielkie ilości tego asortymentu importowano także z Niemiec i Niderlandów (po 4%, odpowiednio 239 tys. sztuk i 191 tys. sztuk).

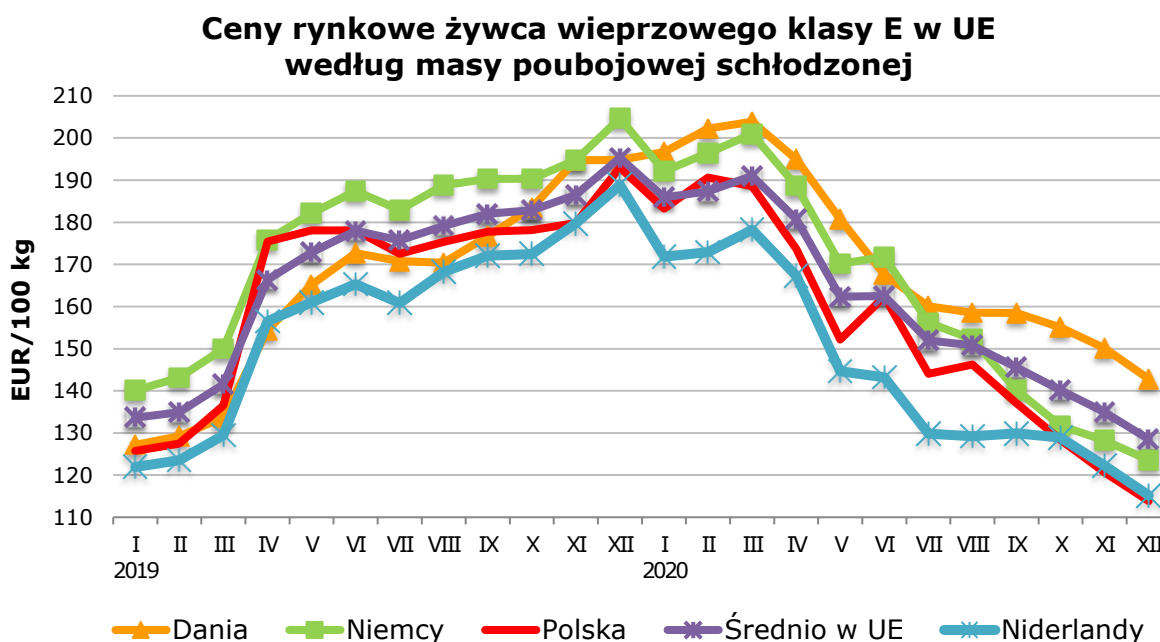
Drugą grupę pod względem liczebności w imporcie świń gatunków domowych (tj. niehodowlanych i nierasowych) stanowiły świnie o masie 50 kg lub większej, oprócz macior (świnie przeznaczone na ubój), których udział w imporcie żywca wieprzowego ogółem od 2009 r. systematycznie się zmniejsza. W 2009 r. przywieziono 440 tys. sztuk, co stanowiło 25% w całym imporcie świń żywych, a w 2019 r. – 97 tys. sztuk, co stanowiło już tylko 1% w tej grupie. W okresie styczeń–listopad 2020 r. import świń o masie 50 kg lub większej, oprócz macior wyniósł 86 tys. sztuk (1% w całym imporcie świń żywych). Jednocześnie należy zauważyć, że w 2020 r. zwiększyła się średnia waga importowanej sztuki. W okresie jedenastu miesięcy 2020 r. wyniosła ona 110 kg, podczas gdy w analogicznym okresie 2019 r. – 106 kg, a w latach poprzednich kształtowała się od 91 kg do 106 kg.

W 2020 r., w okresie styczeń–listopad, świnie o masie powyżej 50 kg importowano do Polski głównie z Niemiec (53%, 45,6 tys. sztuk) oraz z Litwy (23%, 19,7 tys. sztuk). Niewielkie ilości przywożono także ze Słowacji (8%, 7,2 tys. sztuk), Republiki Czeskiej (7%, 6,3 tys. sztuk), Danii (5%, 4,1 tys. sztuk) i Niderlandów (4%, 3,1 tys. sztuk).

6. SYTUACJA CENOWA

Na rynku wewnętrznym UE, zwłaszcza w krajach będących dużymi producentami i eksporterami wieprzowiny, ceny zakupu trzody chlewnej od marca do czerwca 2020 r. wykazywały spadek. Było to związane z utrudnieniami w przepływie towarów oraz zmniejszeniem popytu (m.in. ze strony gastronomii) po wprowadzeniu w marcu 2020 r. przez poszczególne kraje restrykcji w związku z pandemią COVID-19.

W czerwcu 2020 r., na skutek stopniowego „odmrażania” gospodarek w poszczególnych krajach UE (otwarcie granic i branży HoReCa, umożliwienie swobodnego przemieszczania się ludzi itp.), spadkowa tendencja cen trzody chlewnej uległa wyhamowaniu. Jednak w drugiej połowie 2020 r., w związku ze wstrzymaniem przez Chiny importu wieprzowiny z Holandii, a następnie wykryciem ognisk ASF w Niemczech uniemożliwiającym eksport wieprzowiny do Chin, pojawiły się nadwyżki tego asortymentu na rynku unijnym. Wpłynęło to na dalszy spadek cen wieprzowiny w krajach członkowskich UE. W grudniu 2020 r. (dane Komisji Europejskiej⁷) świnie rzeźne klasy E średnio w UE kupowano po 128,52 EUR/100 kg masy poubojowej schłodzonej, o 5% taniej niż w listopadzie oraz o 34% taniej niż w grudniu 2019 r. Cena trzody chlewnej tej klasy w Polsce, wyrażona w walucie unijnej w grudniu 2020 r. wynosiła 113,84 EUR/100 kg i była o 11% niższa do średniej ceny w UE.

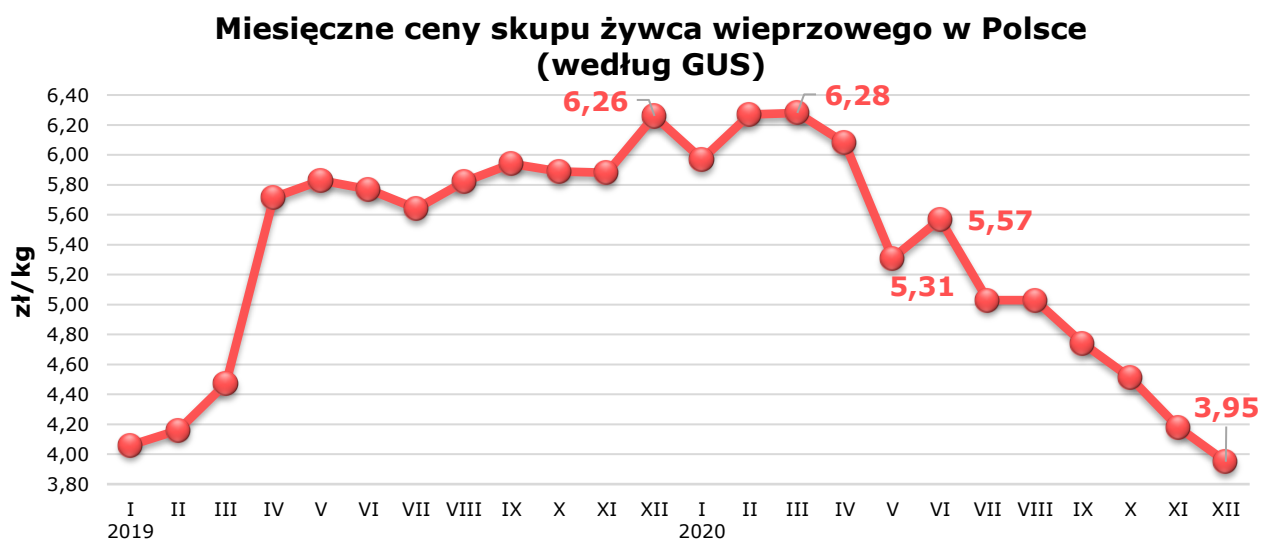

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych KE.

W Polsce ceny skupu trzody chlewnej kształtują się w znacznym stopniu pod wpływem zmian cen u liczących się unijnych producentów wieprzowiny. Krajowe ceny żywca wieprzowego w kwietniu i maju 2020 r., na skutek utrudnień w handlu i ograniczenia popytu na wieprzowinę w związku z COVID-19, wykazywały spadek. Krótkotrwałą poprawę sytuacji cenowej odnotowano w czerwcu 2020 r., na skutek „odmrażania” gospodarki i luzowania obostrzeń w wielu krajach. W czerwcu 2020 r. cena

⁷ Meat Market Observatory, data odczytu: 20.01.2021 r.

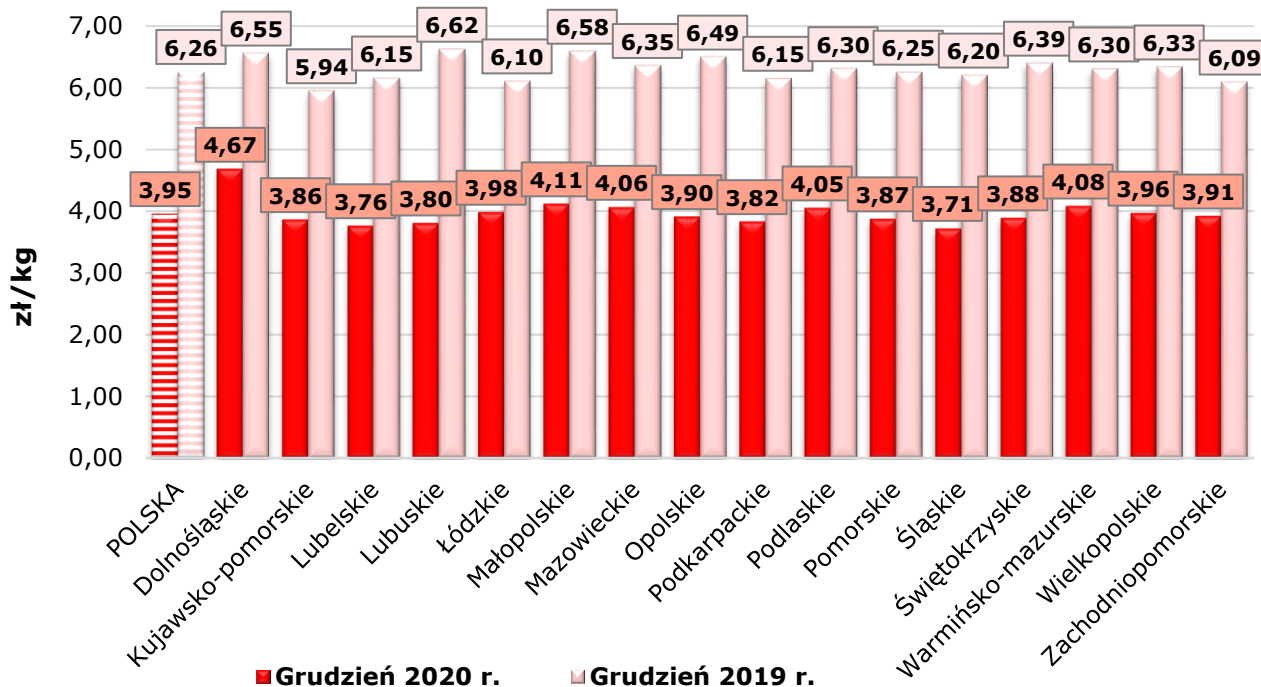
trzody chlewnej wzrosła 5%, do 5,57 zł/kg (dane GUS). Jednak od lipca 2020 r. spadkowa tendencja cen świń rzeźnych była kontynuowana, co było efektem m.in. pojawienia się ASF w Niemczech i problemów ze sprzedażą nadwyżki wieprzowiny do Chin. W grudniu 2020 r. polscy dostawcy za żywca wieprzowego uzyskiwali przeciętnie 3,95 zł/kg, o 5,5% mniej niż w listopadzie oraz o 37% mniej niż w grudniu 2019 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Poziom cen był zróżnicowany regionalnie. Najwięcej za trzodę chlewną płacono w woj. dolnośląskim (4,67 zł/kg) i małopolskim (4,11 zł/kg), a najmniej w woj. śląskim (3,71 zł/kg) i lubelskim (3,76 zł/kg).

**Regionalne zróżnicowanie średnich cen skupu żywca
wieprzowego w Polsce**

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

W ostatnim tygodniu stycznia 2021 r., tj. w dniach 25–31.01.2021 r. (dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW) cena zakupu żywca wieprzowego w Polsce wyniosła średnio 3,95 zł/kg i była o 31% niższa niż w analogicznym tygodniu 2020 r.

Na początku 2021 r. poziom cen żywca wieprzowego zarówno w UE, jak i w Polsce będzie determinowany sytuacją epidemiczną i związanym z nią spadkiem lub wzrostem popytu na asortyment wieprzowy. Ważnym czynnikiem cenotwórczym będzie również tempo dalszego rozprzestrzeniania się ASF, zarówno w Polsce, jak i w krajach UE (głównie w Niemczech) oraz w Azji. Ograniczenie eksportu wieprzowiny do krajów trzecich (m.in. do Chin), które nie uznają regionalizacji produkcji może generować nadwyżki asortymentu wieprzowego u głównych unijnych producentów dotkniętych przez ASF.